

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉRTESÍTŐ

AZ AGRÁRMINISZTERIUM HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3. Szám	Tárgy	Oldal
	Közlemény	
	Az Országos Főállatorvos 1/2022. számú határozata -----	46

Közlemények**Az Országos Főállatorvos 1/2022. számú határozata**

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 28. § d) pontja, 42. § (4) bekezdése és 52. § (3) bekezdése, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése alapján, élelmiszerlánc-felügyeleti jogkörömben eljárva, az élelmiszerlánc valamennyi érintett szereplőjére kiterjedő hatállyal, meghoztam az alábbi

HATÁROZATOT.

Az Ukrajnában kialakult fegyveres konfliktus következtében létrejött ellátási problémák és a kapcsolódó élelmiszerjelölési kihívások miatt a Magyarországon forgalomba hozott élelmiszerek esetében az élelmiszerek jelölésén szereplő élelmiszer-összetevő átmenetileg helyettesíthető, és az így előállított élelmiszerek forgalomba hozhatók jelen határozat visszavonásáig, a következő feltételekkel:

1. gondoskodni kell arról, hogy a helyettesítő összetevő használatáról a fogyasztó megfelelő tájékoztatást kapjon;
2. a fogyasztó tájékoztatása történhet a termék átcímkezésével vagy – az élelmiszer előállítója vagy első magyarországi forgalomba hozója és a végső fogyasztónak való értékesítést végző kereskedő megállapodása alapján – úgy, hogy az eladásra kínálás helyén jól látható és félre nem érthető módon fizikai vagy elektronikus hordozón feltüntetik az összetevő helyettesítésének tényét, valamint a helyettesített és a helyettesítő összetevő pontos megnevezését;
3. a termék átcímkezése történhet az összetevők felsorolásának teljes felülcímkezésével vagy olyan címkének a termék csomagolásán való elhelyezésével, amely kifejezetten a helyettesítő összetevő használatát jelzi, pontosan megnevezve a helyettesített és a helyettesítő összetevőt is; a termék átcímkezésének tekinthető e határozat alkalmazásában az a megoldás is, amikor a fogyaszthatósági vagy minőségmegőrzési idő közvetlen közelébe nyomtatják a helyettesítésről szóló tájékoztatást a helyettesített és a helyettesítő összetevő pontos megnevezésével;
4. a termék átcímkezése az élelmiszer előállítójának vagy első magyarországi forgalomba hozójának a kötelezettsége, külön megállapodás alapján e kötelezettség teljesítését a végső fogyasztónak való értékesítést végző kereskedő átvállalhatja;
5. az élelmiszer előállítójának vagy első magyarországi forgalomba hozójának felelősségét nem érinti az a körülmény, ha a fogyasztó tájékoztatásáról a 2. vagy a 4. pont szerinti megállapodás alapján a végső fogyasztónak való értékesítést végző kereskedő gondoskodik;
6. a végső fogyasztónak való értékesítést végző kereskedő tájékoztatása érdekében az élelmiszer előállítója vagy első magyarországi forgalomba hozója a kísérő dokumentumokon vagy egyéb dokumentált módon egyértelmű tájékoztatást ad az összetevőkben történt változásokról, amely információt a más kiskereskedelmi egységet ellátó nagykereskedő köteles a partnerei felé továbbítani;
7. helyettesítő összetevő kizárólag több összetevős élelmiszerek esetében alkalmazható;
8. az élelmiszer jelölésén szereplő összetevőktől eltérő élelmiszer-alapanyagok, adalék- és segédanyagok kizárólag akkor használhatók fel, ha mindenben megfelelnek a vonatkozó jogszabályok előírásainak és nem hordoznak élelmiszerbiztonsági kockázatot;

9. allergént tartalmazó helyettesítő összetevő esetében az allergén jelölése minden egyes fogyasztói csomagoláson kötelező;
10. amennyiben az élelmiszer jelölésén az érintett összetevőkre vonatkozó „mentes” vagy bármilyen más állítás szerepel, az összetevők helyettesítésére kizárólag az élelmiszerek jelölésére vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezések maradéktalan betartása mellett van lehetőség;
11. amennyiben a helyettesítő összetevő felhasználása következtében a termék jelölésén szereplő egészségre vagy tápanyag-összetételre vonatkozó állítás már nem felel meg a valóságnak, az élelmiszer előállítója vagy első magyarországi forgalomba hozója gondoskodik arról, hogy az ilyen állítás ne jelenjen meg a termék jelölésén;
12. az anyatej-helyettesítő és anyatej-kiegészítő tápszerek, a csecsemők és kisgyermekek számára készült, feldolgozott gabonalapú élelmiszerek és bébiételek, a speciális gyógyászati célra szánt élelmiszerek és a testtömeg-szabályozás céljára szolgáló, teljes napi étrendet helyettesítő élelmiszerek kizárólag az élelmiszerek jelölésre vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő jelöléssel forgalmazhatók;
13. amennyiben a fogyasztó tájékoztatása nem az összetevők felsorolásának teljes felülcímkézésével történik, az élelmiszer előállítója vagy első magyarországi forgalomba hozója köteles a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) részére bejelenteni az élelmiszer, valamint a helyettesített és helyettesítő összetevő megnevezését, továbbá annak a bárki számára nyilvánosan hozzáférhető honlapnak az elérhetőségét (közvetlen link formájában), amelyen a fogyasztók részére tájékoztatást nyújt a helyettesítéssel érintett élelmiszer megnevezéséről, a helyettesített és a helyettesítő összetevőről, a helyettesítés okáról, valamint a helyettesítés alkalmazásának kezdési időpontjáról vagy időszakáról;
14. a Nébih a 13. pont szerinti bejelentésekről a fogyasztók tájékoztatása érdekében nyilvántartást vezet, amelyet a honlapján közzétesz.

E határozatot az Agrárminisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni. A határozat közzétele időpontjának az első közzététel időpontja minősül.

Amennyiben az élelmiszer előállítója vagy első magyarországi forgalomba hozója, illetve a végső fogyasztónak való értékesítést végző kereskedő e határozat rendelkezéseinek nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, úgy az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szerv bírságot szab ki, vagy egyéb intézkedést foganatosít.

E határozat rendelkezései azonnal végrehajtandók.

A döntés ellen fellebbezésnek helye nincs, az a közléssel véglegessé válik. A döntéssel szemben – jogsérelemre hivatkozással – a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per kezdeményezhető. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszéknek kell címezni, azonban az Agrárminisztériumhoz kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként az Agrárminisztérium részére postára adni (1860 Budapest, Pf. 1.). A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével köteles benyújtani a keresetlevelet az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény alapján. A keresetlevél benyújtására szolgáló űrlap elérhető az Agrárminisztérium központi e-ügyintézési portálon megtalálható elektronikus ügyintézési felületén, a https://magyarorszag.hu/szuf_ugyleiras?id=9e047b8c-63cd-4910-8e3f-1f71ed8e45ca címen. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a keresetlevél benyújtásának a döntés

hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a keresetlevélben azonnali jogvédelem kezdeményezhető. Ha egyik fél sem kéri tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető, ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A bíróság egyszerűsített perben bírálhatja el a pert, ha a felperes ezt a keresetlevélben kéri és az alperes a védíratban nem ellenzi. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. §-ának (1) bekezdése alapján a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke 30.000 Ft, azaz harmincezer forint. Az Itv. 62. §-a (1) bekezdésének h) pontja alapján a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg.

INDOKOLÁS

Az Ukrajnában kialakult fegyveres konfliktus az élelmiszerekkel és összetevőikkel való ellátásban jelentős zavart okoz. Számos élelmiszer-előállító a folyamatos gyártás fenntartása érdekében kénytelen más összetevővel kiváltani az egyébként használt és a jelölésen feltüntetett összetevőket. Ebben a helyzetben a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő élelmiszer-jelölések használata rendkívüli terhet ró az élelmiszer-vállalkozókra, emellett veszélyezteti a lakosság élelmiszerekkel való ellátásának zavartalanságát. Az ellátási problémák kialakulásának gyorsasága, valamint az ebből eredő bizonytalanság miatt technikailag sem lehetséges az élelmiszer-jelölések (címkék) lecserélése a jogszabályoknak maradéktalanul megfelelő és a helyettesítő összetevőt feltüntetető jelölésekre.

Az élelmiszerbiztonsági előírások betartása esetén az összetevők helyettesítése a fogyasztók egészségére nézve nem jár kockázattal, azonban a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti, a fogyasztók tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget érinti.

Tekintettel a fentiekre, valamint arra, hogy az összetevők helyettesítése a folyamatos gyártást, a fenntarthatóságot és a fogyasztók élelmiszerekkel való ellátását biztosítja, az Éltv. 42. § (4) bekezdés a) pontja, valamint az országos főállatorvosnak élelmiszer- vagy takarmány-összetevő helyettesítésével kapcsolatos feladatairól szóló 178/2022. (IV. 29.) Korm. rendelet szerint eljárva a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Az Éltv. 42. § (4) bekezdés a) pontja szerint az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozóan adatszolgáltatásra kötelezést tartalmazó határozatot hozhat, amely határozatot a minisztérium hivatalos lapjában, honlapján, valamint a nemzeti hírügynökségen keresztül kell közzétenni.

Az országos főállatorvosnak élelmiszer- vagy takarmány-összetevő helyettesítésével kapcsolatos feladatairól szóló 178/2022. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. §-a szerint az országos főállatorvos a lakosság élelmiszerekkel való ellátásának zavartalan biztosítása érdekében a kizárólag Magyarországon forgalomba hozott élelmiszer vagy takarmány vonatkozásában az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 42. § (4) bekezdésétől eltérően, az ott meghatározott formában – az élelmiszer- és takarmánybiztonsági feltételek maradéktalan biztosításával a fogyasztók tájékoztatási módját egyidejűleg meghatározva – élelmiszer- vagy takarmány-összetevő, -termék vagy -termékcsoport átmeneti helyettesítését rendelheti el vagy teheti lehetővé, annak hiánya esetén, vagy ha annak beszerzése előre nem látható okból jelentős nehézségbe ütközik.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) pontja értelmében az országos főállatorvos rendkívüli élelmiszerlánc-eseményre vonatkozó határozata azonnal végrehajtandó.

Döntésemet a fenti jogszabályhelyek alapján, valamint az Ákr. 80. § (1) bekezdésében és 81. §-ában foglaltakra tekintettel hoztam meg.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás, a bírósági felülvizsgálat lehetősége, feltételei és az illeték mértéke, illetve az illeték-feljegyzési jog az Ákr. 113. § (1) bekezdésének a) pontján, a 114. § (1) bekezdésén, valamint a 116. § (4) bekezdésének a) pontján, továbbá a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 39. § (1) bekezdésén, 12. § (1) bekezdésén, 13. § (1) bekezdésén és (3) bekezdésének a) pontján, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. §-a (1) bekezdésén és a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

Hatáskörömet és illetékességemet az Éltv. 42. § (4) bekezdése, az országos főállatorvosnak élelmiszer- vagy takarmány-összetevő helyettesítésével kapcsolatos feladatairól szóló 178/2022. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. §-a, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 13. § b) pontja alapozza meg.

Budapest, 2022. május 2.

Dr. Bognár Lajos s. k.
országos főállatorvos